

Т. Л. Бородавка

*магістрант 2 курсу, спеціальність «Право»
науковий керівник: к.ю.н., проф. Т. В. Степанова*

СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ПРИ ПРОМИСЛОВОЇ РОЗРОБЦІ РОДОВИЩ НАФТИ І ГАЗУ

Видобуток нафти і газу несе велику шкоду для навколишнього середовища. Для вирішення цієї проблеми Кабмін затвердив низку нормативно-правових актів про страхування майнових ризиків при видобутку енергоресурсів, які будуть гарантувати компенсацію збитків для екології. Також це дозволить знизити фінансове навантаження на держбюджет.

Підвищенню потреб в страхуванні сприяє вплив наступних факторів:

- обмеження державних гарантій через брак бюджетних ресурсів;
- старіння виробничих фондів, яке обумовлює їх високу схильність до ризиків;
- застосування в промисловості застарілих технологій, що створюють небезпеку;
- нестабільність соціально-економічної і політичної обстановки в Україні.

Проблеми, пов'язані зі страхуванням, виражаються в наступному: по-перше, воно не забезпечує повну фінансову компенсацію збитків і, по-друге, існує багато практичних проблем, які, стосовно нафтової промисловості, проявляються при страхуванні унікальних об'єктів (експлуатаційні та розвідувальні свердловини; бурові платформи для видобутку нафти; нафтопереробні заводи, газо- і нафтопроводи великої протяжності). Унікальність умов страхування можуть також надавати нестандартні умови функціонування об'єктів, утворюючи тим самим специфічні ризики.

Так, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок і правила проведення обов'язкового страхування майнових ризиків під час промислової розробки родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України «Про нафту і газ» від 13.11.2013 р. обов'язкове страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу проводиться з метою забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної страхувальником навколишньому середовищу в результаті аварії або технічних неполадок,

а також при пошкодженні державного майна, яке було надано в користування, протягом терміну розробки родовищ нафти і газу.

Власник спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами також має право укладати угоди про добровільне страхування за ст. 39 Закону України «Про нафту і газ» [1].

Страховими випадками не визнаються, зокрема, події, які відбулися в результаті: стихійного лиха, війни, військових дій, громадянської війни, бунту, повстання, революції, протиправного захоплення влади, страйків, терористичних та інших подібних дій, наявності дефектів майна, відомих або таких, які повинні були бути відомі страхувальнику на момент укладання договору; самозаймання та інші природні властивості окремих предметів, які повинні бути, але не були враховані при їх використанні і про які не було повідомлено страховику при укладанні договору обов'язкового страхування, а також самовільного користування надрами [2].

Галузеві експерти звертають увагу, що діяльність компаній, зайнятих у сфері видобутку і переробки нафти і газу, нерозривним чином пов'язана з небезпекою забруднення навколишнього середовища. Тому механізм страхування необхідний, щоб гарантувати компенсацію збитків для екології України.

Страхова сума за одним договором обов'язкового страхування становить:

а) у разі, коли обсяг видобутку страхувальником на рік становить більш як 100 млн. куб. метрів газу або 15 тис. тонн нафти та газового конденсату, – 10 млн. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на момент визначення її конкретного розміру;

б) у разі, коли обсяг видобутку страхувальником на рік становить від 20 млн. куб. метрів газу або 3 тис. тонн до 100 млн. куб. метрів газу або 15 тис. тонн нафти та газового конденсату, – 6 млн. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на момент визначення її конкретного розміру;

в) у разі, коли обсяг видобутку страхувальником на рік становить менш як 20 млн. куб. метрів газу або 3 тис. тонн нафти та газового конденсату, – 4 млн. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на момент визначення її конкретного розміру [2];

г) у разі видобування природного газу для формування ресурсу природного газу для потреб населення страхова сума за одним договором обов'язкового страхування становить 5 млн. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на момент визначення її конкретного розміру.

Урядові аналітики відзначають, що завдяки реалізації даної постанови Кабінету Міністрів України будуть посилені державні гарантії і впорядкований механізм страхування випадків компенсації збитків при промисловій розробці родовищ вуглеводнів. Крім цього, позначиться чітка процедура взаємодії між страховими компаніями і державою в особі спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів.

Отже, завдяки обов'язковому страхуванню буде зменшено навантаження на державний бюджет, пов'язаний з необхідністю компенсації шкоди, заподіяної при видобутку нафти і газу. Також даний вид страхування захищає страхувальника від збитків, які виникли при промисловій розробці нафти та газу.

Література:

1. Про нафту і газ [Електронний ресурс]: Закон України № 2665-III від 12.07.2001р. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T012665.html. – Назва з екрана.
2. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування майнових ризиків під час промислової розробки родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України «Про нафту і газ» [Електронний ресурс]: Затв. постановою Кабінету Міністрів України № 979 від 13.11.2013р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/979-2013-п>. – Назва з екрана.

М. В. Захарченко

*магістрант 1 курсу, спеціальність «Право»
науковий керівник: к.ю.н., доц. А. В. Смітюх*

ПРИВІЛЕЙОВАНІ ЧАСТКИ В КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: АНАЛІЗ ТА МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ

Чинне законодавство, а саме ч. 3 ст. 20 Закону України «Про акціонерні товариства» (далі – Закон) передбачає право акціонерного товариства розмішувати акції двох типів – прості і привілейовані, принципів відмінності між якими є наступними:

1. Всі акції акціонерного товариства можуть бути простими, тоді як привілейованими можуть бути не більше 25% акцій АТ. При цьому і публічні та приватні акціонерні товариства можуть випускати як прості, так і привілейовані акції (ст. 20 Закону);

2. Всі прості акції надають акціонеру однаковий обсяг прав щодо товариства, в той час як привілейовані акції АТ можуть ді-